

— **Novo cerkev** bodo zidali spomladi na Colu pri Vipavi.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so od 15. julija do 15. avgusta t. l. darovali: Sl. družba sv. Mohorja v Celovci zelo velik zabož raznih svojih knjig; vč. g. Fran Tavčar, kurat pri sv. Joštu nad Kranjem, veliko zbirko knjig družbe sv. Mohorja, Matice Slov. in drugih; g. župan v Kaplji Vasi Andrej Mejač tako mnogoštevilno zbirko knjig družbe sv. Mohorja, kot dosedaj še nobeden pošiljatelj. Hvaležno smo prejeli od domoljubnih slovenskih in hrvatskih gg. abiturijentov 292 kron, kot čisti prebitek ljubljanske njihove letošnje veselice. Vedno gibična šentjakobsko-trnovska ženska podružnica, nam je v poslavljenje naše IX. velike skupščine v Novomestu donesla 100 gld. sv. „Ciril-Metodovega daru“. Pokojno gospo Marijo Murnikovo pa je vpisal z darom 100 gld. soprog čg. ces. kr. svetnik ob veliki skupščini v Novem Mestu med družbine pokrovitelje. Mir njeni veliki bogo- in rodoljubni duši! Isto tako so povodom velike skupščine v Novem Mestu postali pokrovitelji s prispevkom 100 gld.: Gospa Ivana Vodnikova, soproga hišnega posestnika in kamnoseka v Ljubljani; g. Frančišek Mally, tovarnar v Ljubljani, in g. Elija Predovič, veletržec v Ljubljani. Dalje so družbi darovali vrli čč. gg. mariborski bogoslovci po čg. Martinu Pirtovšku 63 gld. 7 kr. kot podporo družbi za l. 1894; I. Belokranjska ženska podružnica v Črnomlju po blagajničarici g. Olgi Haring-ovi 65 gld. 66 kr. kot čisti dohodek naši družbi v korist prirejene veselice; podružnica za Mokronog in okolico 36 gld. 25 kr. večinoma veseličnih dohodkov; č. g. Josip Vodovšek, bogoslovec pri sv. Lovrenci na Dravskem Polju, 16 gid. nabranih na primizji č. g. L. Šlambergarja na Hajdini; rajni g. Ivan Kukovic, posestnik v Št. Juriji na Štajerskem, v oporoki voljenih 10 gld.; g. Vekoslav Ravnikar 7 gld. 33 kr., ki so jih nabrale narodne dame v Cerknem o petindvajsetletnici tamošnje čitalnice; ženitvanjski svatje pri darovanju za družbo sv. Cirila in Metoda o priliki narodne poroke 3 gld. 75 kr.; g. Dragotin Pavlinec 3 gld. 10 kr., ki so jih darovali slovenski porotniki v Lemeževi gostilni v Celji; g. Andrej Rakušček v Koseči 3 gld. nabrane o priliki novo-izvoljenega slovenskega občinskega odbora v Drežnici pri Kobaridu, in vč. g. Alojzij Kummer župnik v Retečah 1 gld. Vsako leto nam one mesece po veliki skupščini dohaja sorazmerno največ darov. Tudi letos se tega nadejamo. Zato zahvaljujoč se današnjim požrtvovalnim darovalcem kličemo: Živel! nasledniki!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Novo društvo.** Deželna vlada je potrdila pravila novoustanovljenega pekovskega strokovnega društva za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. Namen novemu društvu je pospeševati duševne in gmotne interese svojih članov. Preskrbovati brezposelnim članom službe, dajati podpore itd.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** je meseca avgusta t. l. vložilo 473 strank 179.532 gld. 08 kr., vzdignilo pa 412 strank 197.025 gld. 01 kr.

— **60.000 goldinarjev** je prvi dobitok lvovskih sreček. kateri znesek se s samo 10 % odbitkom v denarji izplača. Opozarjamo naše čg. bralce, da bode srečkanje vže 27. septembra t. l.

Anarhisti.

V Nachodu na Češkem je žandarmerija prijela nekakega Karola Glaserja, kateri je sumljiv, da je vrgel nedavno bombo. Udal se je toliko, da je gledal atentat, ali pa taji, da bi ž njim bil v kaki zvezi.

V Forliju na Laškem so prijeli v njegovi vili vodjo anarhistov barona Dominika Frankolinija, kateremu je od-

kazan otok Sardinija za bivališče. Frankolini ima kacic 10 milijonov lir premoženja.

Rimski policiji se je posrečilo dobiti v pest vseh 18 oseb, katere so metale bombe. Seveda če se policija ne moti. Večkrat je že zaprla vse anarhiste, ali kmalu se je pokazalo, da najglavnejših še nima.

Italijo bi skoraj lahko imenovali deželo bomb. Od nikoder, niti s Francoskega se ne sliši toliko o bombah, kakor iz Italije. Sploh je v italijanskem narodu neki puntarski duh se ukoreninil, čemur se pa ne čudimo, ker zjedinjena Italija je delo prekucij. V Livornu so zopet zaprli nekaj anarhistov, pri katerih so seveda našli nekaj bomb. V Jakinu je dne 6. t. m. v nekem zabaviščni mej predstavo pala bomba, ki pa ni naredila nobene škode. Užigalka je prej ugasnila, predno se je razletela. Narejena posebno umetno ni bila, kajti hudobnež je bil porabil kar šampanjsko steklenico, da je naredil bombo. Policija je, kakor je ob tacihi prilikah navada, prijela več oseb, če je pravega dobila, se ne ve. Na Francoskem imajo večkrat velike neprijetnosti, če jih preveč zapro, ker sodnik ne zna krivcev ločiti od nedolžnih. V Italiji bode to ložje, ker pregnali jih bodo na kak otok, ker po novem zakonu za to že zadošča, da je kdo le sumen anarhizma, če je kriv, za to ni treba.

V Castiglione Cervi pri Raveni so bili veliki nemiri. Policija je hotela prijati dve osebi, ali hitro se je zbralo kacic 20 oseb, da so je iztrgali. Začel se je hud poboj, ter je bilo več oseb ranjenih. Iz Ravene so se odposlali vojaki, da so naredili red.

V Appii odpustili so iz službe štiri profesorje na tehnični šoli, ki so očitno se izrekli, da je Caserio prav ravnal, ko je umoril Carnota. To je pač pomenljivo znamenje sedanjega časa, ako že celo profesorji postajajo anarhisti.

Celo v Vatikan sta se priklatila dva anarhista, če je verjeti italijanskim listom. V nedeljo zvečer je papeževa žandarmerija zapazila na vaticanskem vrtu plaziti se dva človeka, ki sta zbežala, ko ugledata stražnike. V begu sta od sebe pometala orožje. Žandarji so ga ju vendar prijeli. Drugi dan so ju izročili italijanski policiji, ki pa o vseh stvari molči.

Že deset let se pečajo v Franciji s tem, da bi se odpravila javna smrtna kazen. Čas bi za to že bil vsekako, kajti Francozi se ne obnašajo na morišči kakor se spodobi, temveč večkrat ploskajo in kriče kakor v gledališči. Tako se ljudstvo le bolj razdivjava. Dvakrat letošnje leto se je o tem že razpravljalo v zbornici, ali vselej je bil ta predlog odklonjen. Proti njemu so glasovali monarhisti in pa radikanci in to čisto iz nasprotnih uzrokov. Prvi se boje, da bi to bil le prvi korak za odpravo smrtne kazni, drugi so pa ravno nasprotnega mnjenja, da bi se odprava smrtne kazni zavlekla, ker bi jo narod več tako ne zahteval, ko bi več ne videl javnega obglavljenja.

Mnogi so mislili, da anarhiste javna kazen straši. Marsikaj pa kaže, da je baš nasprotno resnica. V svoji

fanatičnosti se anarhistom zdi taka kazen bolj slavna nego bi se višila kje v kaznilnici. Celo domnevajo nekateri, da te smrtne kazni zavajajo mlade ljudij v anarhizem. Zaradi tega se bode v francoski zbornici menda še letos stavil predlog, da se odpravi smrtna kazen, ker to je v interesu javne pravdnosti, pa tudi v interesu zatiranja anarhizma. V Saargemündu obsodili so v trimesečno ječo nekega prijatelja in častilca Caseriovega, ker je ob Carnotovi smrti se bil izjavil, da je Caserio prav naredil in bi bil on naredil ravno tako. Sodišče je v njegovih besedah našlo hujskanje k kaznjivim dejanjem.

Tovorni vlak, ki je v soboto vozil iz Peterburga v Moskvo je skočil 20 vrst iz Peterburga s tiru. Skočil je čez nasip, kjer se je stroj globoko vdrl v zemljo. 18 vagonov se je preobrnilo. Jedna oseba je mrtva in 3 ranjene. Seveda vse drugačna nesreča bi bila, da bi se kak osebni vlak tako ponesrečil. Poročilo iz Peterburga prstavlja, da je vzrok nesreči to, da je iz hudobije bil poškodovan tir. Če pomislimo na ruske razmere, skoro lahko rečemo, da je to delo nihilistov. Veljalo je kacemu osebnemu vlaku, pa je poprej prišel tovorni vlak. Kdo se je vozil z dotičnim osebnim vlakom, kateremu je veljal ta napad, ne vemo, ker v Rusiji take nihilistične napade radi prikrivajo.

Ruska policija se že dolgo let zastonj trudi, da bi naredila konec nihilizmu. Koliko jih je že pregnala v Sibirijo, ali vse ne pomaga. Najnevarnejše je pa, da je mej častniki nihilizem močno razširjen. Stvar bi bila gotovo imela že nevarne posledice, da ni ruski prosti narod tako udan carju. Častniki se zatorej ne upajo razširjati nihilističnih idej mej vojake. Kdo ve, če s časom ne postane drugače. Te dni so zaradi nihilizma obsodili stotnika Zajčeva v petnajstletno prisilno delo v rudnikih v Sibiriji. Koliko jih je že prej zadela jednaka osoda in lahko rečemo, da on tudi še ni zadnji.

— **Zamenovanje bankovcev po goldinarji.** Število goldinarskih bankovcev v prometu se je pomanjšalo od 59 na 39 milijonov, od kar jih ne izdajajo državne blagajnice.

— **Ženo je umoril.** Stanko Miščević kmet v Dabaru na Hrvaškem je že več časa pretepal svojo ženo. Večkrat je že tožila sosedom, da jo bode ubil. Dne 31. avgusia so jo res našli s prerezanim vratom. Mož se je izgovarjal s prva na sina, in so zaradi tega oba zaprli. V ječi je pa Stanko Miščević priznal, da je sam ženo umoril.

— **57 umorov.** Prvo mesto glede umorov zavzemlje oseški sodniški okoliš, kjer je od začetka letošnjega leta 57 oseb umorjenih. Dne 3. t. m. našli so v tenjevskem lovskem okolišu umorjenega nekega lovca. Imel je več udarcev na glavi in zraven njega je ležala puška, ter pes tulil. Zvesta žival se le težko od mrtvega gospodarja loči. Pri mrtveci niso našli nobenega denarja, niti ure, da si je bil drugače lepo oblečen. Zatorej se more z vso gotovostjo soditi, da je oropan.

— **Roparji v Makedoniji.** Roparjev v Makedoniji je silno veliko, posebno okrog Ohride in Prilepa. Vas Inče so zadnji čas napali trikrat roparji. Prebivalci so ostavili vas in poprosili pomoči kajmakama v Prilepu in valija v Monastiru. Poslednji je ukazal prebivalcem, da se povrnejo v vas in jim pošlal vojakov, da jih varujejo.

— V Pečuhu obsolili so na smrt neko Katarino Kalmar, katera je umorila svojo sestro, da podežuje njeno premoženje.

— **Pogumni grški častniki.** V Atenah je neki list smešil grško vojno. To je pa tako razdražilo več častnikov, da so šli v uredništvo in vse razbili. Štiri osebe so nevarno ranili, napravili mnogo škode. Sedaj je pa k sreči rešena čast grške vojne.

— **Strela je udarila v zrakoplav.** Ko so te dni izpustili v Aldersbotu v Angliji na vrveh privezan zrakoplav v pričo vojvode in vojvodinje Councought v zrak, je strela udarila v zrakoplav. Mrtvi so štirje vojaki, ki so vrvi držali.

— **Razpok v tovarni za dinamit.** V dinamitni tovarni v Haylu v Carnewallu na Angleškem razneslo je jedno poslopje. Šest delavcev je mrtvih in več ranjenih.

— **Ječa je pogorela.** V Amiensu na Francoskem je v noči od 31. avg. do 1. sept. pogorela velika ječa. Kaznjence so spravili na dvorišče sosedne hiše, kjer so jih stražili. Kako je začelo goreti, se ne ve, ali sodi se, da je bilo zažgano.

— **Mesto je pogorelo.** Mesto Kubeza v saratovski guberniji je velik požar skoro popolnoma uničil.

— **Roparski umor lastnega sina.** Strašen umor se je pripetil v Blandainu v Belgiji. Neka mati je umorila lastnega sina, da ga je oropala. Morilko so zaprli.

— **Iz ječe je ušel v Thornu v Prusiji baron Rummel,** kateri je bil obsojen za 2 in 1/2 leta, ker je v dvoboju ubil nekega pruskega uradnika. Baron Rummel je ruski dijak.

— **Roparski napad.** V Castiglionu je sedem roparjev napalo baroninjo Gueumaro in umorilo njo in njeno hišinjco. Roparji so odnesli denarja in drugih stvari za 120.000 lir.

— **Samomor iz strahu pred kaznijo.** Josip Grossmaier iz Atinga iz hipolitskega okraja skočil je v Dunavo, ker se je bal kazni. Zatožen je bil bogokletstva.

— **Slepar.** V Pragi je neki slepar osleparil več trgovcev za več blaga, izdajoč se za tajnika nadvojvode Franca Ferdinanda. Policija je pa sleparja dobila v pest. To je bivši poročnik in pozneje zavarovalnični uradnik Keller.

— **Samomor lovskega stotnika.** V Dolnji Tuzli v Bosni se je ustrelil lovski stotnik baron Mahlberg.

— **Nesreča.** V Hölu pri Weichselbodenu na Gorenjem Štajarskem padel je čevljar Andrej Vantl raz deset metrov visoko skalno steno in bil takoj mrtev.

— **Nesreča na morji.** Angleška vojna ladija Ringo-roama se je razbila pri otoku Malikoli, ki pripada Novim Hebridom. Več angleških in francoskih ladij je odšlo na pomoč. Misli se, da so moštvo rešili.

— **Ukraden svetnik.** Iz cerkve dell Arcello pri Milanu so tatovi ukrali truplo sv. Antona Padovanskega. Vzeli so mu drago z zlatom, srebrom in biseri prešito oblačilo, potem pa pustili truplo v gozdu. Drugi dan so duhovščina in verniki v slovesni procesiji nesli truplo zopet v cerkev.

— **Velik vrtinec.** V Steyru na Gorenjem Avstrijskem bil je m. m. velik vihar. Lilo je, bliskalo se in grmelo in silna toča je lila. Podrlo je več dreves. Jedni koči je vrtinec odtrgal streho in odnesel vso hišno opravo, le prazne stene so ostale. V gozdu našli so mrtvih več jerebic, divjih golobov in srn. Nesreča na železnici se je jedino le s tem preprečila, da je neki kmet hitel na železnično postajo naznaniti, da tri velika podrta drevesa leže na železničnem tiru.

— **Pri vojaških vajah ustreljen.** V Novem Oetingu na Bavarskem je bil pri vojaških vajah ustreljen stotnik Krenpl. Krenenstein 16. pešpolka. Takoj so pri vsi brigadi iskali ostrih patron, toda zaman.

— **Vojaka zgorela.** Blizu Vratislave v Prusiji, vžgala se je celica v kateri je spalo več vojakov, ki so bili pri vajah. 2 vojaka 4. gardnega polka sta zgorela, 6 se jih je hudo, 2 pa le malo opekla.